

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 4 momentin ja 6 f §:n 3 momentin kumoamisesta sekä tapaturmavakuutuslain 58 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi maatalousyrittäjien eläkelaista tarpeettomana säännös, jonka mukaan maatilatalouden harjoittajan työtuloa määriteltäessä pellonvaraus sopimuksen tai maataloustuotannon ohjaamissopimuksen tehneen viljelijän katsotaan tekevän sopimuksen alaisella peltoalalla maatalousyrittäjätyötä normaalilla tavalla. Pellonvaraus sopimusjärjestelmä on lakannut olemasta voimassa huhtikuussa 1989. Myöskään maataloustuotannon ohjaamissopimuksia koskeva

erityissääntely maatalousyrittäjien eläkelaisissa ei ole enää tarpeen.

Esityksessä ehdotetaan myös tapaturmavakuutuslakia muutettavaksi siten, että valtioneuvostolta siirrettäisiin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriölle ratkaisuvallasta maksusta, joka vakuutuslaitosten on suoritettava valtiolle yksityisten työntekijöiden töissä sattuvista työtapaturmista valtiolle aiheutuvien kustannusten korvaamiseksi.

Muutokset ovat tarkoitettuja tulemaan voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1990.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotetut muutokset

1.1. Maatalousyrittäjien eläkelaki

Maatalousyrittäjien eläkelakia (467/69) sovellettaessa katsotaan pelto, josta on tehty pellon käytön rajoittamisesta annetussa laissa (216/69) tai sitä vastaavassa Ahvenanmaan maakuntalaissa tarkoitettu pellonvaraus sopimus, normaalilla tavalla viljellyksi ja sopimuksen tehneen maatalousyrittäjän tekevän työtä viljelmällä sopimuskauden ajan. Samoin menettellään, jos peltoa pidetään kesannolla tai hoidetaan nurmena maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain (446/77) tai maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annetun lain (81/83) mukaisesti. Tästä säädetään maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 4 momentissa.

Viimeiset pellon käytön rajoittamisesta annetussa laissa tarkoitettuja pellonvaraus sopimukset tulivat voimaan 1 päivänä toukokuuta 1974 ja niiden mukainen sopimuskausi päättyi 30 päivänä huhtikuuta 1989. Maataloustuotannon ohjaamisesta annetun lain ja maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annetun lain mukaisia erilaisia sopimuksia oli vuoden 1988 lopussa voimassa yhteensä noin 30 000. Sopimuksen tehneistä viljelmistä noin 3 000 oli sellaisia, joilla katsottiin tehtävän normaalia maatalousyrittäjätyötä maataloustuotannon ohjaamissopimuksesta huolimatta siten kuin maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 4 momentissa säädetään. Maataloustuotannon ohjaamisesta ja tasapainottamisesta annettu laki on korvattu lailla maataloustuotannon tasapainottamisesta (1261/89).

Käytännön ratkaisutoiminnassa on ollut hankaluuksia sen selvittämisessä, onko maata-

lousyrittäjä täyttänyt pelkästään tuotannonmuutospelloille asetetun vähimmäishoitovelvoitteen, jolloin peltoa ei ole voitu pitää maatalousyrittäjien eläkelain mukaisesti normaalilla tavalla viljeltynä. Vähimmäishoitovelvoitteeksi on riittänyt rikkaruohottumisen ja vesotumisen ehkäiseminen. Sopimuksenalainen peltoala on maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 4 momentin mukaisesti katsottu normaalilla tavalla viljellyksi vain, jos maatalousyrittäjä on pitänyt pelot kesannolla tai hoitanut niitä nurmena. Peltojen hoidosta on useimmiten jouduttu hankkimaan maatalousviranomaisten lausunto.

Viljelmän työtuloa koskevat säännökset on uudistettu 29 päivänä joulukuuta 1989 maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta annetulla lailla (1312/89). Ne tulevat voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1990. Lain mukaan työtulo määritellään aikaisempaa joustavammin vastaamaan viljelmän todellista työtuloa. Tarkoituksena on, että tuotannonmuutostiloillakin työtulo määritellään yksilöllisesti viljelmän todellisten olosuhteiden mukaan. Työtulo määräytyisi yksinomaan sen mukaan, millaisia toimenpiteitä sopimuksenalaisella peltoalalla suoritetaan. Maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 4 momentin säännös pellonvaraus- tai tuotannonmuutossopimuksen alaisen pellon pitämisestä normaalilla tavalla viljeltynä on ristiriidassa työtulon yksilöllisen määrittelyn kanssa. Edellä esitetyistä syistä ehdotetaan sanottu momentti kumottavaksi. Myös maatalousyrittäjien eläkelain 6 f §:n 3 momentti, jossa viitataan lain 6 §:n 4 momenttiin, ehdotetaan kumottavaksi.

1.2. Tapaturmavakuutuslaki

Tapaturmavakuutuslain 58 §:n (205/62) mukaan vakuutuslaitos on velvollinen vuosittain suorittamaan valtiolle erityisen maksun käytettäväksi valtiolle yksityisten työnantajien töissä

sattuvista työtapaturmista johtuvia kustannuksia varten. Tällaisia kustannuksia valtiolle syntyy, paitsi vakuuttamisvelvollisuudesta vapautettujen, myös vakuuttamisvelvollisuutensa laiminlyöneiden työnantajien töissä sattuneiden työtapaturmien perusteella. Maksun suuruuden vahvistaa valtioneuvosto.

Hallinnon kehittämisen ministerivaliokunta on tehnyt periaatepäätöksen eräistä muutoksista valtioneuvoston yleisistunnossa säilytettävästä ja sieltä poistettavasta päätöksenteosta. Sen mukaan muun muassa ratkaisuvalla tapaturmavakuutuslain 58 §:n mukaisen maksun suuruutta koskevassa asiassa siirrettäisiin valtioneuvostolta sosiaali- ja terveysministeriölle. Tästä syystä tapaturmavakuutuslain 58 §:n 1 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi muutos, jonka mukaan maksun vahvistaisi sosiaali- ja terveysministeriö.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Ehdotetuista muutoksista maatalousyrittäjien eläkelakiin ja tapaturmavakuutuslakiin ei aiheudu kustannuksia, joilla olisi valtiontaloudellista merkitystä.

3. Voimaantulo

Laki maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 4 momentin ja 6 f §:n 3 momentin kumoamisesta ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1990 eli samanaikaisesti maatalousyrittäjien työtulouudistuksen kanssa. Myös laki tapaturmavakuutuslain 58 §:n muuttamisesta ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1990.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**maatalousyrittäjien eläkelain 6 §:n 4 momentin ja 6 f §:n 3 momentin kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 6 §:n 4 momentti ja 6 f §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat 19 päivänä huhtikuuta 1985 annetussa laissa (328/85).

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1990.

Tämän lain säännöksiä sovelletaan, jos työtuolo tulee vahvistettavaksi tai tarkistettavaksi lain voimaantulon jälkeiseltä ajalta.

2.

Laki**tapaturmavakuutuslain 58 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/48) 58 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä maaliskuuta 1962 annetussa laissa (205/62), näin kuuluvaksi:

58 §

Vakuutuslaitos on velvollinen suorittamaan vuosittain valtiolle erityisen maksun käytettäväksi yksityisten työnantajien töissä sattuvista työtapaturmista valtiolle aiheutuvia kustannuksia varten. Maksun suuruuden vahvistaa

sosiaali- ja terveysministeriö enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1990.

Helsingissä 25 päivänä toukokuuta 1990

Tasavallan Presidentti**MAUNO KOIVISTO**Ministeri *Tuulikki Hämäläinen*

2.

L a k i
tapaturmavakuutuslain 58 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/48) 58 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 9 päivänä maaliskuuta 1962 annetussa laissa (205/62), näin kuuluvaksi:

Voimassa oleva laki

58 §

Vakuutuslaitos on velvollinen vuosittain valtiolle suorittamaan erityisen maksun käytettäväksi valtiolle yksityisten työnantajien töissä sattuvista työtapaturmista johtuvia kustannuksia varten. Maksun suuruuden vahvistaa valtioneuvosto enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Ehdotus

58 §

Vakuutuslaitos on velvollinen suorittamaan vuosittain valtiolle erityisen maksun käytettäväksi yksityisten työnantajien töissä sattuvista työtapaturmista *valtiolle aiheutuvia* kustannuksia varten. Maksun suuruuden vahvistaa *sosiaali- ja terveysministeriö* enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 1990.